

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2011

REKENAARTOEPASSINGSTEGNOLOGIE V2

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bevat 'n AFDELING A en 'n AFDELING B.
2. Beantwoord AL die vrae.
3. Lees AL die vrae sorgvuldig deur.
4. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy.
5. Nommer die antwoorde volgens die nommerstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
6. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A**VRAAG 1**

Verskeie opsies word beskikbaar gestel as moontlike antwoorde op die volgende vrae. Kies die mees korrekte antwoord en skryf NET die letter (A – D) neer langs die vraagnommer (1.1 – 1.10) in die ANTWOORDEBOEK, byvoorbeeld 1.11 E.

- 1.1 Die mees gepaste sigblad grafiek om 'n tendens (soos die styging van die brandstofprys oor 'n tydperk) te wys.
- A Sirkelgrafiek
  - B Lyngrafiek
  - C Staafigrafiek
  - D Oppervlaktegrafiek
- (1)
- 1.2 Wat gebeur wanneer 'n gids saamgepers word?
- A Daar sal minder spasie op die rekenaar wees.
  - B Die gids kan nie na 'n ander toestel geskuif word nie.
  - C Die gids sal minder spasie opneem.
  - D Die gids sal na 'n lees-alleen gids verander word.
- (1)
- 1.3 In 'n databasis, behoort 'n tabel 'n veld te bevat wat gebruik word om elke rekord te identifiseer met 'n unieke veld. Hierdie veld word die ... genoem.
- A identiteitsnommer
  - B autonumber
  - C bronkode
  - D primêre sleutelveld
- (1)
- 1.4 Wat is die beste medium om te gebruik vir die uitstuur van 'n dringende agenda vir 'n vergadering wat drie bladsye lank is?
- A Webwerf
  - B SMS
  - C Brief
  - D Faks
- (1)
- 1.5 Watter EEN van die volgende hardeware komponente sal die spoed van 'n rekenaar die meeste affekteer?
- A LSG
  - B Laser-drukker
  - C LCD-monitor
  - D DVD-LAG
- (1)

1.6 Watter EEN van die volgende toestelle/programme pas nie by die res nie?

- A BlackBerry
  - B Outlook Express
  - C Microsoft Outlook
  - D Digitale kamera
- (1)

1.7 Watter EEN van die volgende spesifikasies sal jy in ag moet neem ten opsigte van beeldkwaliteit, wanneer jy 'n monitor koop?

- A Kragverbruik
  - B Resolusie
  - C Hardeskyf kapasiteit
  - D Grootte
- (1)

1.8 Watter EEN van die volgende lêer-uitbreidings sal gebruik word vir grafika?

- A .MP3
  - B .DOC
  - C .PDF
  - D .BMP
- (1)

1.9 Watter EEN van die volgende pas NIE logies by die ander nie?

- A Inkspuit-drukker
  - B Data-projektor
  - C Stilus
  - D Luidsprekers
- (1)

1.10 ... is 'n aksie wat jy sou gebruik om ongevraagde dele van 'n foto te skraap.

- A Crop
  - B Cut
  - C Resize
  - D Undo
- (1)

[10]

VRAAG 2

Kies 'n term/konsep vanuit KOLOM B wat die beste by die beskrywing in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A – O) langs die vraagnommer (1.1 – 1.10) neer in jou ANTWOORDEBOEK, byvoorbeeld: 2.11 P

	KOLOM A	KOLOM B	
2.1	'n Selfoon tegnologie wat hoëspoed toegang tot die internet bied.	A	Drywers
2.2	'n Sigblad-funksie wat gebruik word om 'n besluit te neem deur twee selle se waardes te vergelyk met mekaar.	B	Defragmentasie
2.3	'n Stel vrae en antwoorde oor 'n spesifieke onderwerp wat gereeld gevra word.	C	UPS
2.4	'n Maatskappy wat internettoegang bied aan die publiek teen 'n maandelikse koste.	D	3G
2.5	'n Vlugskyf word as ... geheue geklassifiseer.	E	BIOS
2.6	Term wat gebruik word om aan te dui dat jy die werk nie mag gebruik sonder die toestemming van die eienaar nie.	F	Kopiereg
2.7	Karakters wat gebruik word om te soek vir 'n lêer waarvan die naam onbekend is.	G	CCTV
2.8	'n Program wat gebruik word om jou rekenaar se randapparatuur te toets voordat die bedryfstelsel gelaai word.	H	IF
2.9	Klein programme wat deur die bedryfstelsel gebruik word om te kommunikeer met toestelle soos drukkers.	I	Groen rekenargebruik
2.10	'n Toestel wat jou tyd gee om 'n rekenaar af te skakel tydens 'n kragonderbreking.	J	Sekondêre
		K	LSG
		L	FAQ
		M	Skype
		N	IDV
		O	Wild card

[10]**TOTAAL AFDELING A: 20**

AFDELING B

Lees die scenario sorgvuldig deur en beantwoord dan die vrae wat volg.

SCENARIO

Die Departement van Vervoer, in samewerking met die Departement van Onderwys, is tans besig om fietse te skenk aan leerders wat nie vervoer het nie. Die leerders moet elke dag meer as 10 km na skool vervoer word of loop. Hierdie projek maak deel uit van die *Shova Kalula*-projek. Die skool het 'n span leerders aangewys om hierdie projek te bestuur in die plaaslike gemeenskap. Die span se verantwoordelikhede sluit in:

- Die inlig van die gemeenskap t.o.v. die doel van die projek.
- Ontvang en uitdeel van fietse aan kwalifiserende leerders.
- Die hou van rekords rakende alle fietse wat uitgedeel of terug ontvang is.
- Herstelwerk en instandhouding, deur gebruik te maak van 'n plaaslike winkel.
- Terugvoering maandeliks deur te gee aan die Departement van Vervoer.

Rekenaars sal gebruik word om die proses so glad as moontlik te laat verloop. Jy is aangestel om die volgende take te verrig a.g.v. jou rekenaarkennis:

- Advies te gee rakende rekenaars en ander toerusting wat aangekoop word.
- Kies van gepaste sagteware.
- Advies te gee rakende die installasie van 'n netwerk.
- Voorsiening van algemene ondersteuning t.o.v. rekenaarverwante vrae.

VRAAG 3

Bestudeer die advertensie hieronder:

Lessenaarrekenaar

- Intel Pentium Dual Core 2.5GHz SVE
- 4GB LSG
- 500GB HDD
- Super Multi DVD-Skrywer
- Aanboord grafika, klank en NIC
- USB Optiese Muis
- Ergonomies ontwerpte QWERTY-sleutelbord
- Webkamera
- Windows 7 Home Premium
- AVG Anti-Virus
- Gratis 5MP Digitale Kamera

- 3.1 Jou advies aan die skool is om 5 van die bogenoemde lessenaarrekenaars vir administrasie doeleindes te koop.
- Noem TWEE voordele verbonde aan die koop van lessenaarrekenaars in plaas van skootrekenaars. (2)
- 3.2 Die advertensie noem dat die rekenaar 'aanboord-grafika' bevat.
- 3.2.1 Wat beteken die term 'aanboord-grafika' in hierdie geval? (2)
- 3.2.2 Noem EEN nadeel verbonde aan 'aanboord-grafika'. (1)
- 3.3 Die span verstaan nie hoekom jy 4GB LSG in plaas van 2GB bestel nie, siende dat dit duurder is.
- Verduidelik kortliks aan hulle hoekom jy meer LSG sou verkies. (1)
- 3.4 Een van die spanlede het agtergekom dat die rekenaars sonder 'n kantoorpakket aangekoop word. Jy verduidelik dat jy 'n oopbronnepakket later op die rekenaars gaan gebruik.
- 3.4.1 Noem TWEE voordele verbonde aan die gebruik van 'n oopbronnepakket. (2)
- 3.4.2 Ongelukkig is daar ook nadele verbonde aan die gebruik daarvan. Noem TWEE nadele. (2)
- 3.5 Sou die skool 'n bedryfstelsel moes koop vir hierdie rekenaars? Motiveer jou antwoord. (2)
- 3.6 Een van die spanlede sien 'n klein kamera op die skerm wat jy identifiseer as 'n webkamera.
- 3.6.1 Verduidelik aan hulle wat 'n webkamera is deur te verwys na die funksie daarvan. (2)
- 3.6.2 Verduidelik aan die span wat die voordeel is van 'n webkamera t.o.v. kommunikasie. (1)
- 3.7 Een van die lede is baie opgewonde omdat die rekenaars met optiese muis bestel is. Hy het nog nooit met 'n koordlose muis gewerk nie.
- 3.7.1 Verduidelik aan hom waarom sy opmerking verkeerd is deur te verwys na die woorde opties en koordloos. (1)
- 3.7.2 Noem TWEE voorbeelde van toestelle wat in die plek van 'n muis gebruik kan word op 'n skootrekenaar. (2)
- 3.7.3 Die hoof se lessenaar het 'n werkoppervlakte soos 'n spieël.
- Verduidelik aan hom hoekom dit 'n probleem kan wees met 'n optiese muis. Beskryf kortliks 'n moontlike oplossing. (2)

- 3.8 Meeste van die lede verstaan nie hoekom jy opgewonde is oor die gratis digitale kamera nie want die skool het alreeds 'n konvensionele film-kamera.
- 3.8.1 Noem TWEE voordele verbonde aan die gebruik van 'n digitale kamera in plaas van 'n konvensionele film-kamera. (2)
- 3.8.2 Wat beteken die 5MP in die advertensie rakende die kamera? (1)
- 3.9 Jy het besluit om rekenaars te koop met DVD-skrywers in plaas van CD-skrywers.
- 3.9.1 Die spanlede is bekommerd hieroor want hulle sal graag hul CD's ook op die rekenaars gebruik.
- Sal dit 'n probleem wees? Motiveer jou antwoord. (2)
- 3.9.2 Een van die hoofredes om 'n DVD-skrywer te koop, is met die doel om rugsteune te maak.
- Noem TWEE redes hoekom DVD's perfek hiervoor is. (2)
- 3.10 Die advertensie maak melding van 'n ergonomies ontwerpte QWERTY-sleutelbord.
- 3.10.1 Wat beteken die term QWERTY? (1)
- 3.10.2 Watter voordeel hou die QWERTY-sleutelbord vir die gebruiker in? (1)
- 3.10.3 Wat beteken die term 'ergonomies ontwerp'? (1)
- 3.10.4 Noem EEN moontlike gesondheidsrisiko wat 'n probleem kan wees indien jy nie gebruik maak van 'n ergonomiese sleutelbord nie. (1)
- 3.11 Een van die persoonlike rekenaars van 'n spanlid het aangedui dat dit gedefragmenteer moet word.
- 3.11.1 Verduidelik wat die term fragmentasie beteken. (1)
- 3.11.2 Die hoof is nou baie bekommerd dat sy rugsteun DVD's ook gefragmenteer kan wees.
- Verduidelik aan hom hoekom dit nie moontlik is nie. (1)

VRAAG 4

- 4.1 Jy moet 'n lys van moderne eienskappe rakende fietse, asook handleidings vir die herstel van die fietse bekom.

Jy het toegang tot die volgende bronne:

- Die biblioteek
- Microsoft Encarta
- Die internet

Watter EEN van die bogenoemde bronne sou jy gebruik om akkurate inligting te bekom? Gee TWEE redes vir jou keuse.

(3)

- 4.2 Die direkteur van Vervoer is baie bekommerd oor die hoeveelheid ongelukke waar kinders op fietse betrokke is. Hy het julle gevra om 'n 'podcast' te maak wat die publiek van die gemeenskap vra om waaksaam te wees vir kinders op fietse. Hy wil gebruik maak van sosiale netwerke om veilige gewoontes onder kinders aan te wakker.

4.2.1 Wat is 'n Podcast?

(2)

4.2.2 Noem TWEE voordele van 'n Podcast.

(2)

4.2.3 Noem TWEE voorbeelde van gewilde aanlyn sosiale-netwerke.

(2)

- 4.3 Die fietse gaan veilig gehou moet word wanneer kinders by die skool kom. Jy besluit om die internet te deursoek vir inligting hieroor.

4.3.1 Wat is 'n soekenjin?

(2)

4.3.2 Noem TWEE maniere hoe so 'n soektog verander kan word om meer relevante inligting te verkry deur gebruik te maak van verskillende kriteria.

(2)

- 4.4 Twee van die spanlede moet hul selfoonkontrakte opgradeer, en is slimfone aangebied as deel van die nuwe kontrak.

4.4.1 Wat is 'n slimfoon?

(2)

4.4.2 Een van die voordele van 'n slimfoon is die feit dat dit afgeskaalde weergawes van populêre sagteware kan gebruik.

Noem nog TWEE voordele van slimfone teenoor normale selfone.

(2)

4.4.3 Noem TWEE eienskappe wat afgeskaalde sagteware op slimfone onderskei van populêre sagteware soos gebruik op normale rekenaars.

(2)

4.4.4 Die span wil graag hul slimfone gebruik as PIM-toestelle. Wat beteken die afkorting PIM? (Moet NIE net die afkorting uitskryf nie!)

(2)

- 4.5 Die telefoonlyn in die skool se area is berug daarvoor dat hulle gereeld breek. Die resultaat is dat die skool se skakellyn, wat hulle gebruik vir internettoegang, gereeld nie bruikbaar is nie.
- Watter tipe internetkonneksie sou jy voorstel om hierdie probleem te oorkom? Motiveer jou antwoord. (2)
- 4.6 Die bestuurder by die fietswinkel wat die instandhouding van die fietse doen wil graag sy banksake oor die internet behartig.
- 4.6.1 Lys TWEE voordele verbonde aan internetbankdienste. (2)
- 4.6.2 Noem EEN nadeel van internetbankdienste. (1)
- 4.7 Die hoof het onlangs begin om items oor die internet te koop.
- Noem TWEE maniere hoe hy kan seker maak dat sy betaling veilig is deur na die skerm te kyk gedurende die betaalproses. (2)
- 4.8 Gedurende 'n oorhandiging van fietse by die skool, het een van die spanlede foto's met sy selfoon geneem.
- 4.8.1 Jy verduidelik aan hom dat hy sy foto's na die rekenaar met 'n kabel of met *Bluetooth* kan stuur.
- Watter poort sal gewoonlik gebruik word vir die kabel? (1)
- 4.8.2 Noem TWEE voordele verbonde aan die gebruik van Bluetooth in plaas van infrarooi om toestelle soos selfone te konnekteer. (2)

VRAAG 5

- 5.1 Die skool het besluit om 'n netwerk te installeer. Dit sal die daaglikse take van die span veel makliker maak.
- 5.1.1 Noem DRIE voordele verbonde aan die gebruik van 'n netwerk in plaas van staan-alleen rekenaars. (3)
- 5.1.2 Noem EEN voordeel en EEN nadeel verbonde aan die installering van koordlose netwerke. (2)
- 5.1.3 Watter afkorting sal die netwerk in die skool die beste beskryf? (1)
- 5.1.4 Noem TWEE eienskappe wat 'n bediener sal onderskei van 'n gewone rekenaar op 'n netwerk. (2)
- 5.1.5 Behalwe vir 'n lêerbediener, noem TWEE ander tipes bediener wat op 'n netwerk gebruik kan word. (2)
- 5.2 Behalwe vir rekenaars, noem nog TWEE hardeware komponente wat nodig is om die netwerk te kan installeer. (2)
- 5.3 Nadat die netwerk geïnstalleer is, word die span gekonfronteer met die volgende foutboodskap op 'n skerm: **'enter password'**
- 5.3.1 Verduidelik kortliks wat 'n wagwoord is deur te verwys na die term verbruikersnaam (*username*) en die funksie van 'n wagwoord. (2)
- 5.3.2 Wat is die doel verbonde aan die gebruik van 'n wagwoord? (1)
- 5.3.3 Noem TWEE riglyne wat jy sou volg om veilige wagwoorde te skep. (2)
- 5.4 Die span benodig 'n aanvaarbare gebruikersriglyn sodat niemand die rekenaarfasiliteite misbruik nie.
- Noem TWEE voorbeelde van beperkinge wat gelys kan word in die riglyn, wat van toepassing is op 'n netwerk. (2)
- 5.5 Een oggend kry jy al die spanlede saam om 'n rekenaar gebondel en almal lyk bekommerd. Die rekenaar vertoon 'n snaakse blou skerm vol letters en nommers. Hulle dink die rekenaar is besmet met 'n virus.
- 5.5.1 Definieer die term rekenaarvirus. (3)
- 5.5.2 Dink jy dit is 'n rekenaarvirus? Motiveer jou antwoord. (2)
- 5.5.3 Noem TWEE voorsorgmaatreëls wat die groep moet neem om te verhoed dat die netwerk met enige virusse besmet word. (2)

VRAAG 6

Die skool wil graag belê in sagteware wat die span kan bevoordeel.

6.1 Die volgende sagteware is beskikbaar aan die skool:

Microsoft Office 2010, Windows 7 Business, Ubuntu, Encarta 2007,
Encyclopaedia Britannica, OpenOffice

6.1.1 Noem die TWEE bedryfstelsels uit die lys hierbo. (2)

6.1.2 Gee EEN voorbeeld van oopbron-sagteware uit die lys hierbo. (1)

6.2 Een van die spanlede noem dat hy gehoor het dat, alhoewel jy betaal vir die sagteware, jy dit nooit besit nie.

Verduidelik hoekom dit waar is. (2)

6.3 Om geld te spaar tydens die aankoop van sagteware noem een van die spanlede dat hulle gebruik moet maak van vryware en deelware.

6.3.1 Wat is die hoof verskil tussen vryware en deelware? (2)

6.3.2 Nadat jy een van die deelware programme getoets het, besluit jy dat dit nie gebruikersvriendelik is nie. Jy verwyder die program deur die ikoon op die werksarea te skraap met die 'delete' sleutel.

Verduidelik hoekom dit nie die regte manier is om 'n program te verwyder nie, en beskryf die korrekte manier. (2)

6.4 Een van die spanlede het aangebied om 'n kopie te maak van sekere programme wat hy vir homself gekoop het, wat ongelukkig onwettig is. Wat word hierdie tipe rekenaarmisdaad genoem? (1)

6.5 Jy raai die span aan om hulle verslae aan die departement in PDF-formaat te stuur.

Noem TWEE redes hoekom jy van die PDF-formaat gebruik sal maak. (2)

6.6 Een van die spanlede het gehoor dat die bestuur die rugsteun van belangrike inligting bespreek.

In elk van die volgende gevalle is die stelling rakende rugsteune ONWAAR. Herskryf die stelling op so 'n manier dat dit WAAR is.

6.6.1 Rugsteune moet op dieselfde hardeskyf as die oorspronklike data gehou word. (1)

6.6.2 CD's is beter vir 'n rugsteun omdat dit meer stoor spasie het as DVD's. (1)

- 6.7 Die hoof het begin om 'n nuwe program te gebruik. Hy het die handleiding gebruik om die proses te vergemaklik. Daar is twee terme in die handleiding wat hy nie verstaan nie.

Verduidelik kortliks aan hom wat elk van die volgende terme beteken:

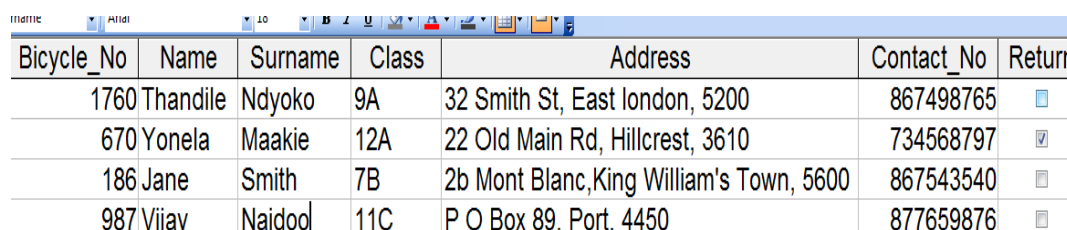
6.7.1 Konteks sensitiewe kieskaart (1)

6.7.2 Aanlynhulp in 'n program (1)

[16]

VRAAG 7

- 7.1 'n Databasis is geskep om rekords van al die fietse wat uitgedeel is of teruggebring is te stoor. 'n Skermshoot hiervan verskyn hieronder:

Bicycle_No	Name	Surname	Class	Address	Contact_No	Return
1760	Thandile	Ndyoko	9A	32 Smith St, East london, 5200	867498765	☐
670	Yonela	Maakie	12A	22 Old Main Rd, Hillcrest, 3610	734568797	☒
186	Jane	Smith	7B	2b Mont Blanc, King William's Town, 5600	867543540	☐
987	Vijay	Naidoo	11C	P O Box 89, Port, 4450	877659876	☐

- 7.1.1 Identifiseer 'n moontlike probleem met die manier waarop die adresse in die databasis ingevoer is. Beskryf hoe jy hierdie probleem moontlik sou kon regstel. (2)

- 7.1.2 Elke keer wat 'n telefoonnommer of selfoonnommer ingetik word, verdwyn die nul vooraan.

Verduidelik hoekom dit gebeur en hoe om dit te verhoed. (2)

- 7.1.3 Die veld 'Bicycle_No' word gebruik om 'n unieke nommer toe te ken aan elke fiets.

Noem TWEE maniere hoe jy kan verseker dat die verbruiker 'n unieke nommer intik wanneer nuwe data in die tabel ingelees word. (2)

- 7.1.4 Gee EEN rede hoekom dit verkieslik nodig is vir 'n verbruiker om 'n vorm te gebruik om data in te lees in plaas daarvan om direk in die tabel te werk. (1)

- 7.2 Watter datatipe sou jy gebruik om elk van die volgende te stoor in 'n tabel:

7.2.1 ID-nommer (1)

7.2.2 Van (1)

- 7.3 Watter funksie in 'n moderne databasisprogram sou jy gebruik om data op 'n netjies gestruktureerde, maklik drukbare formaat te stel? (1)

- 7.4 Noem TWEE redes hoekom databasisse beter is met die hantering van groot hoeveelhede data in plaas van sigblaie en woordverwerkers. (2)
- 7.5 Een van jou spanlede het 'n faks 'template' geskep om te gebruik vir alle amptelike fakse.
- 7.5.1 Beskryf kortliks die doel van 'n 'template' in 'n woordverwerker. (2)
- 7.5.2 Jy stel voor dat hulle die 'template' stoor as leesalleen.
Gee TWEE redes vir hierdie advies. (2)
- 7.5.3 Wat beteken die afkorting cc op 'n faks/e-pos. (1)
- 7.6 Die span ontvang 'n persentasie van die inkomste wat die fietswinkel kry om die fietse in stand te hou en reg te maak as 'n donasie. Jy stel voor dat hulle 'n sigblad gebruik om rekord hiervan te hou.

Die sigblad hieronder word gebruik om rekord te hou van die fietsnommer en die bedrag betaal om dit te herstel. Help hulle om die sigblad te voltooi deur die volgende vrae te beantwoord:

	A	B	C	D	E	F
1	Span aandeel vanaf werkswinkel					
2						
3	Fietsnommer (Graad 10)	Bedrag betaal	Fietsnommer (Graad 11)	Bedrag betaal	Fietsnommer (Graad 12)	Bedrag betaal
4						
5	3427	50	7689	70	9878	67
6	7654	30	7657	23	7657	45
7	7659	20	7865	43	7877	65
8	9876	40	5643	56	3421	70
9	5643	25	2324	45		
10			6756	10		
11						
12	Totaal betaal	165		237		247
13	Span se aandeel					
14						
15						
16	Aandeel persentasie	30%				
17						

- 7.6.1 Die werkswinkel se bestuurder skenk 30% van die inkomste aan die span. Skryf die formule wat jy in sel B13 sou gebruik om 30% van die totale hoeveelheid wat inbetaal is uit te werk neer. Jy moet 'n selverwysing na B16 gebruik. (3)
- 7.6.2 Waarvoor sou jy absolute selverwysings in 'n formule gebruik? (1)
- 7.6.3 Nadat al die formules bygevoeg is, het DRIE foutboodskappe opgeduik.
Verduidelik kortliks wat elk van die volgende foutboodskappe aandui:
- (a) #####
- (b) #VALUE!
- (c) #NAME? (3)

[24]

TOTAAL AFDELING B: 130

GROOTTOTAAL: 150